

**Protokół z wyjazdowego posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
13-14 stycznia 2016 r.**

Miejsce posiedzenia:

Jaroszowice, ośrodek hotelowo-konferencyjny Młyn Jacka.

Uczestnicy posiedzenia plenarnego:

Zaproszeni Goście:

- 1) dr Jarosław Gowin, Wicepremier, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 2) prof. dr hab. Jerzy Chudek;
- 3) prof. dr hab. Maciej Grochowski;
- 4) prof. dr hab. Janusz Janeczek;
- 5) prof. dr hab. Artur Jarmołowski;
- 6) prof. dr hab. Janina Józwiak;
- 7) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 8) prof. dr hab. Sergiusz Józwiak;
- 9) prof. dr hab. Leszek Kaczmarek;
- 10) prof. dr hab. Ireneusz Kamiński;
- 11) prof. dr hab. Michał Karoński;
- 12) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska;
- 13) prof. dr hab. Jan Kotwica;
- 14) prof. dr hab. Henryk Kozłowski;
- 15) prof. dr hab. Ewa Łokas;
- 16) prof. dr hab. Teresa Malecka;
- 17) prof. dr hab. inż. Michał Malinowski;
- 18) prof. dr hab. Krzysztof Nowak;
- 19) ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek;
- 20) prof. dr hab. Jacek Tejchman-Konarzewski;
- 21) prof. dr hab. Wojciech Tygielski;
- 22) prof. dr hab. Maciej Wołowicz;
- 23) prof. dr hab. Marek Żukowski;

Kierownictwo NCN:

- 24) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 25) dr Antonina Chmura-Skirlińska;
- 26) dr Marta Buchalska;
- 27) dr Wiktoria Kudela-Świątek;
- 28) dr Anna Marszałek;
- 29) dr Jakub Gadek;
- 30) dr Dorota Kiebzak-Mandera;
- 31) dr Szymon Walczak;
- 32) dr Weronika Bieniasz;
- 33) dr Magdalena Kowalczyk;
- 34) dr Marcin Liana;
- 35) dr hab. Wojciech Sowa;
- 36) dr Magdalena Łopuszańska-Rusek;
- 37) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska;
- 38) dr Marcin Hajduk;
- 39) dr Jerzy Frączyk;

Pracownicy NCN:

- 40) Justyna Woźniakowska, Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej;
- 41) dr Laura Bandura-Morgan, Kierownik Zespołu ds. Kontroli i Audytu;
- 42) Andrzej Czarnota, Główny Informatyk;
- 43) mec. Jakub Michałuk, Koordynator Zespołu Radców prawnych;
- 44) mec. Elżbieta Miśkiewicz, Radca prawny;
- 45) Anna Bobela, Zespół ds. Informacji i Promocji;
- 46) dr Katarzyna Stec, Zespół ds. Analiz i Ewaluacji;
- 47) Maciej Wais, Główny Księgowy;
- 48) dr Ewa Golonka, Kierownik Działu Badań Naukowych i Rozwoju Naukowców;
- 49) dr Agnieszka Dobrowolska, Kierownik Działu Rozliczania Projektów Badawczych, Staży i Stypendiów;
- 50) Magdalena Borska, Kierownik Kancelarii Rady NCN;
- 51) Grzegorz Gilewski, Kancelaria Rady NCN;
- 52) Paula Panaś, Kancelaria Rady NCN.

Lista obecności w załączeniu.

Przebieg posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Wystąpienie Jarosława Gowina, Wicepremiera, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wystąpienie Prof. Michała Karońskiego Przewodniczącego Rady NCN. Dyskusja dotycząca bieżących problemów polityki naukowej oraz zadań i planów NCN w latach 2016 – 2017.
3. Wybór członków Zespołu Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10, ogłoszonych 15 września 2015 r.
4. Wybór członków Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych realizowanych przez naukowców przyjeżdżających z zagranicy w konkursie POLONEZ 1, ogłoszonym 15 września 2015 r.
5. Wstępna dyskusja dotycząca wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10.
6. Wstępna dyskusja dotycząca wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursie POLONEZ 1.
7. Omówienie spraw związanych z przeprowadzaniem przez członków Rady NCN briefingów dla ekspertów oceniających wnioski w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10 oraz w konkursie POLONEZ 1.
8. Omówienie dotychczasowej współpracy Narodowego Centrum Nauki z Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), w tym założeń przygotowania drugiej edycji dwustronnego konkursu BEETHOVEN na polsko-niemieckie projekty badawcze.
9. Dyskusja dotycząca zasad i warunków przeprowadzania kolejnej edycji konkursów: OPUS, PRELUDIUM, SONATA, POLONEZ, planowanych do ogłoszenia 15 marca 2016 r.
10. Inicjatywy konkursowe i przyjęcie harmonogramu konkursów Narodowego Centrum Nauki planowanych do ogłoszenia w 2016 r.
11. Podsumowanie dyskusji prowadzonych w ramach zespołów tematycznych: „Eksperci NCN”, „Efekty działalności NCN”, „NCN jako instytucja”, „Strategia NCN”.
12. Przyjęcie protokołów z poprzednich posiedzeń Rady NCN.

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN rozpoczynając posiedzenie powitał Jarosława Gowina Wicepremiera Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Na wstępie poinformował, że celem wyjazdowego posiedzenia Rady, które odbywają się co 2 lata, jest omówienia kluczowych i strategicznych zagadnień związanych z działalnością Narodowego Centrum Nauki. Następnie zaproponowano porządek obrad, który został przyjęty przez członków Rady.

Ad. 2. Wystąpienie Jarosława Gowina, Wicepremiera, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dyskusja dotycząca bieżących problemów polityki naukowej oraz zadań i planów NCN w latach 2016 – 2017.

Jarosław Gowin, Wicepremier, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyraził uznanie dla dotychczasowej działalności NCN oraz złożył podziękowania dla członków Rady i pracowników za sprawne i skuteczne realizowanie zadań ustawowych Centrum. Premier Gowin podzielił się z Radą informacją na temat głównych kierunków działań resortu w zakresie systemu finansowania nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Wskazał również na potrzebę odbiurokratyzowania tego systemu, poprzez wyeliminowanie licznych ograniczeń w obowiązujących procedurach i przepisach. Odnosząc się do działalności NCN zwrócił uwagę na widoczną potrzebę zwiększenia liczby etatów Centrum, które umożliwią sprawne funkcjonowanie instytucji i realizowanie jej zadań ustawowych. Poinformowano o planach ministerstwa polegających na przekazaniu do NCN realizacji niektórych programów i konkursów, które pozwolą wzmocnić pozycję Centrum i korzystnie wpłyną na sposób finansowania nauki. W dyskusji dotyczącej funkcjonowania NCN wskazano na potrzebę zagwarantowania nowej siedziby na terenie Krakowa. Premier Gowin obiecał wsparcie działań podejmowanych przez dyrekcję NCN w tym zakresie. W kwestii zapewnienia w Centrum systemu elektronicznej obsługi wniosków grantowych i projektów realizowanych ze środków NCN, poinformowano o podejmowanych w ministerstwie działaniach na rzecz poprawy jakości działania OSF (Obsługa Strumienia Finansowania). Poinformowano, że resort przeprowadził audyt wewnętrzny funkcjonowania OSF, na podstawie wyników którego zostaną podjęte stosowne rozwiązania. Zapowiedziano unowocześnienie i udoskonalenie tego systemu poprzez wprowadzenie OSF 2.

Podczas dyskusji omówiono plany i zadania NCN do realizacji w latach 2016 – 2017 oraz zagadnienia związane z bieżącymi problemami polityki naukowej. Zwrócono uwagę na potrzebę uzgodnienia długofalowej polityki finansowania NCN i konieczność zapewnienia większej dotacji celowej, niezbędnej do obsługi zwiększającej się liczby przyznanych grantów, rozwijanie współpracy międzynarodowej oraz działań z zakresu nadzoru i kontroli nad realizacją badań finansowanych przez NCN. W dyskusji poruszono kwestie dotyczące zasad oceny wniosków z nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, w tym kryteriów związanych z lokalnym aspektem prowadzonych badań. Rozmawiano również o możliwościach zwiększenia dostępności grantów NCN dla mniejszych, niewiodących ośrodków akademickich oraz tworzenia programów umożliwiających rozwijanie projektów badawczych na pograniczu nauk podstawowych i stosowanych. Wiele uwagi poświęcono dyskusji dotyczącej funkcjonowania polskich uczelni, poszerzenia ich autonomii oraz uruchomieniu bodźców, które skutecznie wpłyną będą na poziom kształcenia i jakość prowadzonych badań.

Ad. 3. Wybór członków Zespołu Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10, ogłoszonych 15 września 2015 r.

Prof. dr hab. Janina Józwiak Przewodnicząca Komisji K-1 przedstawiła propozycje składów Zespołów Ekspertów Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce. Zaproponowano następujące osoby do pełnienia funkcji przewodniczących tych zespołów: ZE HS1 dr hab. Andrzej Maciej Kaniowski; ZE HS2A prof. dr hab. Danuta Małgorzata Ulicka; ZE HS2B dr hab. Monika Szczepaniak; ZE HS3A dr hab. Michał Andrzej Kopczyński; ZE HS3B dr hab. Arkadiusz Sołtysiak; ZE HS4A dr hab. Edward Molendowski; ZE HS4B dr hab. Aleksander Sulejewicz; ZE HS5A dr hab. Monika Grażyna Jagielska; ZE HS5B dr Mateusz Fabian Grochowski; ZE HS6A prof. dr hab. Piotr Jan Francuz; ZE HS6B dr hab. Jacek Adam Nowak.

Prof. dr hab. Henryk Kozłowski Przewodniczący Komisji K-2 przedstawił propozycje składów Zespołów Ekspertów Nauk Ścisłych i Technicznych. Zaproponowano następujące osoby do pełnienia funkcji przewodniczących tych zespołów: ZE ST1 prof. dr hab. Wojciech Kryszewski; ZE ST2 prof. dr hab. Jakub Rembieliński; ZE ST3 prof. dr hab. Tadeusz Suski; ZE ST4 prof. dr hab. Renata Bilewicz; ZE ST5A prof. dr hab. Adam Prahł; ZE ST5B dr hab. inż. Łukasz Chrzanowski; ZE ST5C dr hab. Rafał Adrian Latajka; ZE ST6 prof. dr hab. Krzysztof Diks; ZE ST7 prof. dr hab. Maciej Bugajski; ZE ST8A prof. dr hab. inż. Dariusz Jerzy Gawin; ZE ST8B dr hab. inż. Sylwia Halina Mozia; ZE ST8C prof. dr hab. inż. Tadeusz Burczyński; ZE ST9 prof. dr hab. Stanisław Andrzej Zoła; ZE ST10A prof. dr hab. Agnieszka Gałuszka; ZE ST10B prof. dr hab. Zbigniew Ustrnul.

Prof. dr hab. Leszek Kaczmarek Przewodniczący Komisji K-3 przedstawił propozycje składów Zespołów Ekspertów Nauk o Życiu. Zaproponowano następujące osoby do pełnienia funkcji przewodniczących tych zespołów: ZE NZ1 prof. dr hab. Jadwiga Jaruzelska; ZE NZ2 dr hab. Krzysztof Sobczak; ZE NZ3 prof. dr hab. Elżbieta Małgorzata Pyza; ZE NZ4 prof. dr hab. Rafał Marcin Olszanecki; ZE NZ5A prof. dr hab. Krystyna Halina Chrzanowska; ZE NZ5B prof. dr hab. Andrzej Kazimierz Bednarek; ZE NZ6 prof. dr hab. Marek Michał Jutel; ZE NZ7A prof. dr hab. Marek Drożdżik; ZE NZ7B prof. dr hab. Wojciech Edward Hanke; ZE NZ8 prof. dr hab. Jacek Cezary Dabert; ZE NZ9A prof. dr hab. Wacław Marian Orczyk; ZE NZ9B dr hab. inż. Tomasz Strabel.

Po przedstawieniu przez poszczególne Komisje Rady pełnych składów zaproponowanych Zespołów Ekspertów, członkowie Rady w drodze głosowania (22 głosy „za”) dokonali wyboru przewodniczących oraz członków Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 1/2016 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 4. Wybór członków Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych realizowanych przez naukowców przyjeżdżających z zagranicy w konkursie POLONEZ 1, ogłoszonym 15 września 2015 r.

Prof. dr hab. Janina Jóźwiak Przewodnicząca Komisji K-1 przedstawiła propozycję składu Zespołu Ekspertów Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce. Poinformowano, że Komisja K-1 zaproponowała, aby funkcję przewodniczącej tego zespołu pełniła Milena Žic-Fuchs z University of Zagreb w Chorwacji.

Prof. dr hab. Henryk Kozłowski Przewodniczący Komisji K-2 przedstawił propozycję składu Zespołu Ekspertów Nauk Ścisłych i Technicznych. Poinformowano, że Komisja K-2 zaproponowała, aby funkcję przewodniczącego tego zespołu pełnił Michael G. Blackburn z University of Sheffield w Wielkiej Brytanii.

Prof. dr hab. Leszek Kaczmarek Przewodniczący Komisji K-3 przedstawił propozycję składu Zespołu Ekspertów (ZE) w grupie Nauk o Życiu. Poinformowano, że Komisja K-1 zaproponowała, aby funkcję przewodniczącej tego zespołu pełniła Marta Elżbieta Miączyńska z polskiego Międzynarodowego Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej.

Po przedstawieniu przez poszczególne Komisje Rady pełnych składów zaproponowanych Zespołów Ekspertów, członkowie Rady w drodze głosowania (22 głosy „za”) dokonali wyboru przewodniczących oraz członków Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursie POLONEZ 1 przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 2/2016 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 5. Wstępna dyskusja dotycząca wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN poinformował, że wysokość środków przeznaczonych na finansowania projektów badawczych w konkursie OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10 w poszczególnych dyscyplinach zostanie ustalona na kolejnym posiedzeniu, po zakończeniu przeprowadzania oceny formalnej wniosków. Przekazano, że w ramach konkursów OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10 wpłynęło łącznie 3710 wniosków, z czego 1808 w konkursie OPUS 10 (575 w HS, 532 w NZ i 701 w ST), 1170 w PRELUDIUM 10 (293 w HS, 428 w NZ i 449 w ST) i 732 w konkursie SONATA 10 (273 w HS, 194 w NZ i 265 w ST). Poinformowano, że z uwagi na wzrost budżetu NCN w roku 2016, możliwe będzie zwiększenie nakładów tych konkursów, co tym samym przyczyni się do wzrostu współczynnika sukcesu. Zwrócono się z prośbą do poszczególnych Komisji, aby w dyskusjach dotyczących podziału środków ustalone zostały priorytety wybranych dyscyplin w obrębie poszczególnych paneli.

Ad. 6. Wstępna dyskusja dotycząca wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursie POLONEZ 1.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN poinformował, że wysokość środków przeznaczonych na finansowania projektów badawczych w konkursie POLONEZ 1 w poszczególnych

grupach dyscyplin zostanie ustalona przez Radę na kolejnym posiedzeniu, po zakończeniu przeprowadzania oceny formalnej wniosków. Przypomniano, że budżet konkursu wynosi 40 mln zł, w ramach którego zostaną sfinansowane staże badawcze w HS, NZ i ST. Z uwagi na to, że staże te mogą być roczne lub dwuletnie, liczba finansowanych staży może być różna w poszczególnych grupach dyscyplin. Decyzje o wysokości środków powinny być podejmowane biorąc pod uwagę specyfikę przeprowadzania konkursu, który przewiduje przeprowadzenie rozmów z kandydatami w drugim etapie oceny. Poinformowano, że zgodnie z regulaminem konkursu do drugiego etapu kierowane są wnioski z najwyższej pozycji listy rankingowej, których łączny czas trwania może stanowić maksymalnie dwukrotność dopuszczanej liczby lat trwania stażu, które mogą być finansowane w ramach danego panelu dziedzinowego. W związku z tym, przy ustalaniu kwoty na konkurs w HS, ST, NZ należy również wskazać liczbę lat stażu możliwych do sfinansowania w ramach dostępnych na konkurs środków finansowych.

Ad. 7. Omówienie spraw związanych z przeprowadzaniem przez członków Rady NCN briefingu dla ekspertów oceniających wnioski w konkursach OPUS 10, PRELUDIUM 10, SONATA 10 oraz w konkursie POLONEZ 1.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN poinformował, że briefingi dla członków Zespołów Ekspertów będą przeprowadzać Koordynatorzy Dyscyplin. Zaproponowano, aby członkowie Rady przeprowadzili briefing jedynie dla ekspertów oceniających wnioski w konkursie POLONEZ 1, podczas którego prześlą ekspertom wytyczne Rady do konkursu.

Ad. 8. Omówienie dotychczasowej współpracy Narodowego Centrum Nauki z Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), w tym założeń przygotowania drugiej edycji dwustronnego konkursu BEETHOVEN na polsko-niemieckie projekty badawcze.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej przekazała informację o podejmowanych w Centrum działaniach związanych z uruchomieniem drugiej edycji konkursu BEETHOVEN. Poinformowano, że w dniu 8 grudnia 2015 r. odbyło się w Berlinie spotkanie z przedstawicielami NCN oraz Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), którego celem było podsumowanie pierwszej edycji konkursu BEETHOVEN i omówienie wstępnych założeń dotyczących kolejnych edycji tego konkursu. W dniu 15 grudnia 2015 r. NCN gościł delegację z DFG z prof. Strohschneiderem, Prezydentem niemieckiej agencji grantowej na czele. Podczas spotkania omówiono możliwości poszerzenia konkursu o kolejne dziedziny badawcze, w szczególności z nauk ścisłych i technicznych. Na spotkaniu uzgodniono, że wolą obu agencji jest włączenie do kolejnego konkursu bilateralnego również obszarów merytorycznie odpowiadających panelom ST1, ST2, ST3, ST4, ST5 i ST9. Przekazano, że rozmowy w tym zakresie będą kontynuowane w roku 2016.

Ad. 9. Dyskusja dotycząca zasad i warunków przeprowadzania kolejnej edycji konkursów: OPUS, PRELUDIUM, SONATA, POLONEZ, planowanych do ogłoszenia 15 marca 2016 r.

Prof. dr hab. Krzysztof Nowak przewodniczący Komisji ds. Regulaminów i Procedur przekazał, że propozycje zmian do warunków przeprowadzania kolejnej edycji konkursów OPUS, PRELUDIUM, SONATA, POLONEZ zostaną przekazane na kolejnym posiedzeniu Rady.

Ad. 10. Inicjatywy konkursowe i przyjęcie harmonogramu konkursów Narodowego Centrum Nauki planowanych do ogłoszenia w 2016 r.

Prof. dr hab. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN przedstawił harmonogram konkursów planowanych do ogłoszenia przez Narodowe Centrum Nauki w 2016 roku. Zaproponowano, aby w 2016 r. zostały ogłoszone dwie edycje konkursów OPUS, PRELUDIUM, SONATA (w marcu i we wrześniu 2016 r.), jedna edycja konkursów HARMONIA, MAESTRO, SONATA BIS (w czerwcu 2016 r.), oraz jedna edycja konkursów ETIUDA, FUGA, SYMFONIA (w grudniu 2016 r.) Przyjęto również, że w 2016 r. zostaną ogłoszone kolejne dwie edycje konkursu POLONEZ, w marcu i we wrześniu 2016 r., natomiast ogłoszenie kolejnej edycji konkursu TANGO zależeć będzie od wyników oceny konkursu TANGO 2.

Ad. 11. Podsumowanie dyskusji prowadzonych w ramach zespołów tematycznych: „Eksperci NCN”, „Efekty działalności NCN”, „NCN jako instytucja”, „Strategia NCN”.

Prof. Michał Karoński Przewodniczący Rady NCN poinformował, że w dniu 13 stycznia br. zostały przeprowadzone dyskusje w ramach czterech grup tematycznych: „Eksperci”, któremu przewodniczył prof. dr hab. L. Kaczmarek, „Strategia NCN” pod przewodnictwem prof. dr hab. M. Kossowskiej, „NCN jako instytucja” kierowany przez prof. dr hab. Z. Błockiego oraz „Efekty działalności NCN”, którego przewodniczącym był prof. dr hab. W. Tygielski. Skład każdego zespołu tworzyli wybrani członkowie Rady, dyrekcja NCN, Koordynatorzy Dyscyplin, pracownicy Centrum oraz zaproszeni goście. Przekazano, że głównym celem dyskusji było omówienie kluczowych kwestii związanych z działalnością NCN, które pozwolą określić plany funkcjonowania instytucji na najbliższe lata.

Prof. dr hab. Leszek Kaczmarek przewodniczący grupy „Eksperci NCN” przekazał informację na temat głównych zagadnień poruszanych podczas spotkania grupy ‘Eksperci NCN’. Poinformował, że przedyskutowano procedurę naboru ekspertów NCN i wyboru członków Zespołów Ekspertów, a także oczekiwania i wytyczne co do jakości i zasad ich pracy. Dokonano wstępnej oceny pracy ekspertów w ciągu pięciu lat działania NCN, wskazano słabe i mocne strony tego procesu, a także ustalono wskazówki pomocne we właściwym przygotowaniu ekspertów do pracy w panelu. Omawiając proces wyboru członków Zespołów Ekspertów zwrócono uwagę, że ze względu na ograniczenia w częstotliwości pełnienia funkcji członka Zespołu Ekspertów, występują problemy ze znalezieniem odpowiedniej liczby kandydatów dla kolejnych edycji konkursów. Zaproponowano poszerzenie grupy kandydatów o ekspertów zagranicznych. Wskazano jednak, że dołączane do wniosków skrócone opisy projektów sporządzane w języku polskim, utrudniałyby powołanie cudzoziemców do Zespołów Ekspertów. Dodatkowo zauważono trudności w organizacji posiedzeń takiego zespołu związane z brakiem pełnej swobody w komunikacji wewnątrz Zespołu i prowadzenia dyskusji w niektórych panelach. W tym przypadku rozwiązaniem mogłoby być powoływanie do Zespołów Ekspertów większej liczby grantobiorców NCN. Zasygnalizowano jednocześnie potrzebę zmiany zasad, które ograniczają częstotliwość pełnienia funkcji członka Zespołu Ekspertów sugerując, aby członkiem Zespołu Ekspertów można być do 5 razy w ciągu 2 lat, ale bez obligatoryjnej przerwy po 3 konkursach. Poinformowano, że uczestnicy dyskusji zastanawiali się również nad potencjalnymi zagrożeniami, które mogą niekorzystnie wpłynąć na prawidłową ocenę wniosków składanych w konkursach ogłaszanych przez Centrum. Zauważono, że NCN udało się do tej pory wypracować skuteczne mechanizmy, które zapewniają bezstronność procesu oceny. Sprzyjają temu m.in. ograniczenia w pełnieniu funkcji członka Zespołu Ekspertów, duża rotacja składów Zespołów Ekspertów oraz zasada nieujawniania autora drugiej opinii na I etapie oceny wniosków. Podczas dyskusji zastanawiano się również nad tym, czy jeden ekspert może mieć szansę na nieuczciwe zaniżenie oceny wniosku. Uznano jednak, że ocena końcowa, która jest uzgadniana przez Zespół Ekspertów, utrudnia takie działanie oraz, że w przypadku wątpliwości na pierwszym etapie, wniosek jest kierowany do drugiego etapu, gdzie ocena specjalistyczna rozstrzyga wątpliwości. Podjęto również dyskusję nad tym, czy możliwa jest sytuacja, w której dobry wniosek odpada już na pierwszym etapie oceny. Zwrócono uwagę, że proporcje wniosków kwalifikowanych do drugiego etapu oceny merytorycznej ustalone przez Radę NCN (dwukrotność zaplanowanych środków) gwarantują, że dobre wnioski nie przepadają na pierwszym etapie. Rozmawiano również o jakości sporządzanych opinii. Zwrócono uwagę, że uzasadnienie, które jest przedstawiane wnioskodawcy powinno być rozbudowane i zawierać wszystkie istotne informacje mające wpływ na ocenę końcową wniosku. Dyskutowano również nad sposobem doboru recenzentów. W celu utrzymania najwyższego poziomu obiektywności procesu oceny, zaproponowano zakup specjalistycznych baz danych recenzentów, które powinny być dostępne dla członków Zespołów Ekspertów oraz Koordynatorów Dyscyplin. Wskazano również, że w przypadku doboru zagranicznych ekspertów zewnętrznych, powinno kierować się kompetencjami eksperta, a nie wyłącznie dążeniem do pozyskania recenzji zagranicznych.

Prof. dr hab. Wojciech Tygielski przewodniczący grupy „Efekty działalności NCN” poinformował, że podczas spotkania członkowie zespołu starali się podsumować 5-letnią działalność Centrum. W dyskusji dotyczącej wpływu NCN na badania naukowe w Polsce skupiono się w szczególności na możliwościach oceny jakości prowadzonej polityki grantowej oraz wpływu nowego systemu rozdziału środków na badania, ale także na mentalność środowiska naukowego w Polsce. Podczas spotkania poddano analizie strukturę przydzielanych grantów w obrębie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu, uwzględniając także – w miarę możliwości – aktywność publikacyjną beneficjentów. Zwrócono uwagę, że dla oceny działalności Centrum istotne znaczenie będzie miała, stworzona przez Radę, możliwość zatrudniania naukowców w pełnym wymiarze czasu w ramach grantu: ta forma ma bowiem istotne znaczenie dla indywidualnych karier

młodych badaczy, znacząco zwiększając pulę możliwości etatowych. Uczestnicy spotkania omawiali także szanse wymiernego przedstawienia efektów działania NCN, w kontekście poziomu uzyskiwanego finansowania poszczególnych projektów badawczych, oraz możliwości globalnej oceny wpływu Centrum na jakość badań naukowych w Polsce. Zasugerowano, żeby publikacja podsumowująca pięciolecie funkcjonowania zawierała zestawienia przedstawiające szczegółowo strukturę zatrudnienia beneficjentów grantów NCN, a także dane dotyczące kierowników projektów oraz instytucji, które otrzymały finansowanie. Podkreślono, że najtrudniejszym zadaniem będzie wiarygodna i kompetentna ocena oddziaływania NCN na poziom badań w skali kraju – postrzegany w kontekście międzynarodowym – przy czym podstawowym wskaźnikiem musi być aktywność publikacyjna i jej rezonans w środowisku naukowym. Uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na potrzebę podkreślenia roli NCN w tworzeniu nowej kultury myślenia o finansowaniu badań, a także stopniową zmianę postaw młodych naukowców, którzy coraz powszechniej akceptują system grantowy. Podczas spotkania poddano wstępnej analizie zestawienie bibliometryczne dotyczące aktywności publikacyjnej grantobiorców, sporządzone na podstawie danych z bazy WoS, odnoszących się do lat 2012-2016. Przedstawiono możliwości i ograniczenia tego rodzaju analiz bibliometrycznych, sceptycznie oceniając ich aktualną przydatność do oceny efektów działalności NCN. Podczas dyskusji sformułowano postulat dotyczący konieczności wypracowania strategii systematycznego gromadzenia danych bibliometrycznych, z zachowaniem podziału na dyscypliny naukowe, co stworzy podstawę do przyszłych działań ewaluacyjnych, uwzględniających aktywność publikacyjną grantobiorców oraz jej jakość. Postulowano również monitorowanie raportów końcowych oraz systematyczne identyfikowanie najlepszych publikacji, które powstały w wyniku realizowania grantów. Członkowie grupy zaproponowali również, aby przygotowana została ankieta, skierowana do rektorów uczelni, w których zatrudnieni są beneficjenci grantów NCN, oraz do samych laureatów. Pozwoliłoby to uzyskać informacje pozwalające lepiej określić wpływ NCN na realia uprawiania nauki w Polsce i ocenić znaczenie środków pochodzących z NCN w budżetach uczelni. Zaproponowano, aby do laureatów konkursów NCN skierować dodatkowo prośbę o ocenę wsparcia udzielanego im przez jednostki macierzyste w trakcie realizowania projektów badawczych oraz pytania dotyczące stopnia uzależnienia realizacji planowanych badań od finansowania pochodzącego z NCN. Za wartościowe uznano również informacje dotyczące umożliwienia powołania zespołu badawczego, a także wpływu realizacji projektu na awans naukowy kierownika oraz pozostałych wykonawców. Podczas dyskusji na temat proponowanej анкеты zaproponowano, by pytania skierowane były również do tych wnioskodawców, którzy nie otrzymali grantów NCN. W podsumowaniu zwrócono uwagę na konieczność ponownego precyzyjnego zdefiniowania celów poszczególnych konkursów, co pozwoliłoby bardziej precyzyjnie i systematycznie monitorować rezultaty grantów, a w konsekwencji kompetentnie ocenić efekty funkcjonowania NCN oraz – ewentualnie – doprecyzować strategiczne cele jego działalności.

Prof. dr hab. Zbigniew Blocki Dyrektor NCN, przewodniczący grupy „NCN jako instytucja” poinformował, że podczas spotkania grupy dyskutowano o głównych problemach związanych z działalnością NCN. Poruszono zagadnienia związane z kadencyjnością pracy Koordynatorów Dyscyplin oraz ich współpracy z Zespołami Ekspertów. W zakresie systemu elektronicznej obsługi wniosków i projektów zwrócono uwagę, że obecny sposób funkcjonowania systemu OSF jest jedną z najbardziej problematycznych kwestii, dotyczących działalności Centrum. Poinformowano, że do Zespołu ds. Teleinformatycznych NCN napływają zażalenia od korzystających z systemu pracowników NCN oraz ekspertów oceniających wnioski złożone w konkursach finansowanych przez Centrum, a dotyczące m.in.: zbyt długiego czasu oczekiwania na wdrażane zmiany w systemie OSF oraz administracyjnego sposobu funkcjonowania OPI, który uniemożliwia szybką reakcję zarządcy systemu na usterki i nieprawidłowości. Zaznaczono, że podczas codziennego użytkowania, system reaguje w powolny sposób i posiada mało funkcjonalny i przestarzały interfejs. Rozmawiano o możliwościach budowania własnego systemu wyłącznie dla potrzeb Centrum, jednakże z uwagi na podjęte przez ministerstwo działania związane z unowocześnieniem systemu OSF i tworzenie nowego OSF 2, próba uniezależnienia się NCN nie byłaby najkorzystniejszym rozwiązaniem. Przekazano również informacje o wynikach prowadzonych przez Centrum kontroli i rozliczeń projektów finansowanych ze środków NCN. Poruszono kwestie publikowania wyników realizacji projektów. Poinformowano, że problemy związane z oczekiwaniami na wydanie publikacji, uniemożliwiają rozliczanie projektów. Uczestnicy grupy rozmawiali również o sposobach promocji Centrum i prowadzenia polityki informacyjnej. Zaproponowano, aby rozważyć rozpisanie konkursu na projekt strategii promocyjnej NCN, mającej na celu uświadamianie znaczenia badań podstawowych i ich wpływu na życie codzienne społeczeństwa.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska przewodnicząca grupy „Strategia NCN” poinformowała, że w ramach pracy grupy „Strategia NCN” podjęto próbę określenia głównych kierunków działalności NCN na kolejne lata. Przedyskutowano ofertę konkursową Centrum pod kątem oczekiwanych rezultatów i wyników uzyskanych dzięki finansowanym badaniom. Zwrócono uwagę na konieczność poprawy jakości badań i ich umiędzynarodowienie poprzez organizację konkursów bilateralnych w ramach prowadzonej przez Centrum współpracy międzynarodowej. Dokonano również analizy działalności NCN jako instytucji wskazując zmiany, jakie muszą być wprowadzone w celu poprawy funkcjonowania Centrum. Uznano między innymi, że konieczne jest przeprowadzenie analizy efektów konkursów, w celu ustalenia, które z nich przynoszą najlepsze wyniki mierzone najlepszymi publikacjami lub powstaniem szkół naukowych. Uznano także, że należy sprawdzić czy młodzi ludzie wspierani przez NCN pozostają w nauce i jak toczą się ich kariery naukowe. Dyskutowano, w jaki sposób dokonać tego typu oceny. Zaproponowano stworzenie specjalnego systemu/programu, który byłby zintegrowany z modułem raportowania, dzięki któremu byłoby możliwe pozyskiwanie informacji, które pozwolą na modyfikowanie oferty konkursowej NCN w przyszłości. Szczegółowo przedyskutowano zasady i wyniki konkursu SYMFONIA. Uznano, że nie spełnia on swojej roli. Wskazano, że w ramach tego konkursu nie są finansowane projekty prawdziwie interdyscyplinarne, brak jest ciekawych, przełomowych pomysłów. Stwierdzono, że budżety tych projektów są wysokie, zespoły naukowe są często sztucznie tworzone, a interdyscyplinarność „wymuszona”. Doceniono jednak, że w konkursie tym zgłaszane są dobre projekty realizowane przez konsorcja. Dlatego też uznano, że konkurs ten powinien zostać zmodyfikowany tak, aby umożliwić realizację badań, niekoniecznie interdyscyplinarnych, w konsorcjach. W dyskusji, uczestnicy grupy stwierdzili, że NCN powinno wpływać na poprawę jakości badań naukowych w Polsce i wspierać tych badaczy i te badania, które mają szansę przejść na wyższy poziom. Wskazano na konieczność zastanowienia się nad formami umiędzynarodowienia nauki, w szczególności w humanistyce. Uczestnicy grupy uznali, że należy przyjrzeć się efektom konkursu HARMONIA pod kątem oceny tego czy finansowane projekty spełniają warunek współpracy międzynarodowej, tzn., czy wykorzystują jedynie zagraniczną infrastrukturę badawczą czy też inicjują lub pozwalają kontynuować współpracę międzynarodową. Zaproponowano, aby wzmacniać cele mobilnościowe tego konkursu. Stwierdzono, że należy wzmacniać projekty realizowane w ramach współpracy bilateralnej, a przede wszystkim tej nawiązywanej przez NCN w ramach kontaktów dwustronnych. Wyrażono potrzebę przeprowadzenia większej liczby konkursów realizowanych wspólnie z innymi agencjami zagranicznymi na zasadzie podobnej jak konkurs BEETHOVEN. Ponieważ współpraca międzynarodowa ma różny charakter w różnych dziedzinach, być może warto rozważyć propozycję dedykowania konkursów do poszczególnych paneli. Niejednoznaczna była ocena konkursu PRELUDIUM. Uznano, że w naukach empirycznych konkurs ten nie przynosi korzyści, niszczy relację uczeń – mistrz i sprzyja rozdrobnieniu problematyki badawczej. Pojawiły się jednak głosy, że konkurs należy utrzymać w dotychczasowej formie. Zwrócono uwagę, że dzięki temu konkursowi, osoby rozpoczynające karierę naukową mają szansę zdobyć doświadczenie w zakresie prowadzenia projektu badawczego. Grant PRELUDIUM daje także szansę na zatrudnienie w jednostkach naukowych. Zaproponowano wzmocnienie merytorycznej roli opiekuna naukowego oraz przemyślenie zmiany oceny wniosków w tym konkursie pod kątem rezygnacji z dwuetapowego procesu oceny na rzecz jednoetapowej kwalifikacji projektów do finansowania.

Lista osób biorących udział w pracach poszczególnych zespołów oraz zakres tematyczny dyskusji znajduje się w załączeniu.

Na tym spotkanie zakończono.

Ad. 12. Przyjęcie protokołów z poprzednich posiedzeń Rady NCN.

Rada NCN zaakceptowała treść protokołów z dwóch poprzednich posiedzeń Rady NCN.

Prof. dr hab. Michał Karoński

Przewodniczący Rady NCN

Opracowanie:

Paula Panaś

Magdalena Borska

Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki

Załączniki:

- 1) Lista obecności;
- 2) Składy zespołów tematycznych obradujących w dniu 13.01.2016 r.;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 1/2016;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 2/2016;
- 5) Harmonogram konkursów NCN na 2016 r.